

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-874 din 15.02.2022

La nr. 06-06/250 din 03.02.2022

Ministerul Mediului

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind fondarea Parcului național „Nistrul de Jos” și modificarea Legii nr.1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat .

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Iulian RUSU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/7729 din 15.02.2022

la proiectul de lege privind fondarea Parcului național „Nistrul de Jos” și modificarea Legii nr.1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Mediului, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Se constată că proiectul și nota informativă la acesta au fost plasate pe pagina web a Ministerului Mediului www.mediu.gov.md la compartimentul Transparența decizionala/Proiecte de documente, precum și pe portalul www.particip.gov.md.

În aceste condiții, se consideră că autorul a respectat prevederile legale privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Ministerul Mediului a elaborat proiectul actului normativ pentru fondarea celui de-al doilea parc național - arie protejată, în scopul completării cadrului legislativ de reglementare specific ariilor protejate de stat.

Autorul menționează în nota informativă că „Proiectul a fost elaborat pentru asigurarea măsurilor de conservare, protecție și gestionare durabilă a ecosistemelor din zona viitorului parc național în contextul impactului major antropogen și lipsa unui cadru instituțional adecvat care ar permite desfășurarea unor programe de revitalizare și dezvoltare a zonei date atât sub aspect economic, turistic, cât și sub aspect cultural, științific și de cercetare”.

La fel se menționează în notă că „fondarea Parcului național va contribui la asigurarea desfășurării cercetărilor științifice privind reproducerea, răspândirea, cultivarea/creșterea, aclimatizarea speciilor de plante și animale dispărute, critic periclitare, vulnerabile, rare și nedeterminate de pe teritoriul Republicii Moldova”.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public manifestat prin necesitatea asigurării conservării biodiversității și ecosistemelor din zonă, ceea ce impune fondarea Parcului național „Nistrul de Jos”.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

Nota informativă stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază elementele noi și finalitățile urmărite prin promovarea proiectului. Examinând conținutul notei informative a proiectului supus expertizei se constată că aceasta întrunește condițiile menționate în art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Parcul național „Nistrul de Jos” se subordonează autorității administrației publice centrale pentru protecția mediului și administrarea resurselor naturale și se finanțează de la bugetul de stat.

Legea bugetului de stat pentru anul 2022 nr.205/2021 în anexa nr.3 la cheltuielile aprobate pentru

Ministerul Mediului, prevede la capitolul „protecția și conservarea biodiversității” suma de 17668,9 mii lei, din care 2000,0 mii lei sunt pentru fondarea Parcului național „Nistrul de Jos”.

I.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare.

Potrivit art.30, pct.2 din anexa nr.1 la Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, „În cazul proiectelor actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător, suplimentar se descriu concluziile și propunerile înaintate în cadrul studiilor de cercetare, precum sau rezultatele analizei ex-ante sau ale analizei impactului de reglementare. Se prezintă argumentarea, în baza evaluării beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și, după caz, analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv prin prisma respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului”.

Conform art.13 al Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, „(1) Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. (2) Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ.” Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23 din 18.01.2019.

La proiectul legii privind fondarea Parcului național „Nistrul de Jos” a fost elaborată Analiza Impactului de Reglementare care definește problema, stabilește obiectivele, identifică opțiunile și analizează și compară opțiunile. La fel, se menționează despre aspectele privind implementarea și monitorizarea.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.&n

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu reglementează în mod direct activitatea entităților publice. Ulterior aprobării legii, Guvernul urmează să elaboreze și să aprobe Regulamentul de funcționare a Parcului național „Nistrul de Jos”, precum și să aducă actele sale normative în concordanță cu legea prenotată.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Ministerul Mediului a elaborat proiectul actului normativ pentru fondarea celui de-al doilea parc național - arie protejată, în scopul completării cadrului legislativ de reglementare specific ariilor protejate de stat.

Autorul menționează în nota informativă că *„Proiectul a fost elaborat pentru asigurarea măsurilor de conservare, protecție și gestionare durabilă a ecosistemelor din zona viitorului parc național în contextul impactului major antropogen și lipsa unui cadru instituțional adecvat care ar permite desfășurarea unor programe de revitalizare și dezvoltare a zonei date atât sub aspect economic, turistic, cât și sub aspect cultural, științific și de cercetare”*.

De asemenea, se menționează în notă că *„fondarea Parcului național va contribui la asigurarea desfășurării cercetărilor științifice privind reproducerea, răspândirea, cultivarea/creșterea, aclimatizarea speciilor de plante și animale dispărute, critic periclitare, vulnerabile, rare și nedeterminate de pe teritoriul Republicii Moldova”*.

Implementarea prevederilor proiectului vor necesita alocarea de mijloace financiare, sursele fiind identificate și relatate de către autor în nota informativă.

Proiectul este însoțit și de analiza impactului de reglementare care definește problema, stabilește obiectivele, identifică opțiunile și analizează și compară opțiunile. La fel, se menționează despre aspectele privind implementarea și monitorizarea.

În final, menționăm că în redacția propusă, proiectul nu conține factori și riscuri de corupție.

15.02.2022

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim CURMEI, Inspector principal

